

**Mál nr. 46/2016****M og  
vátryggingafélagið V v/ ábyrgðartryggingar bifreiðar.****Ágreiningur um skerðingu bóta vegna meðábyrgðar tjónþola  
sem var farþegi í bifreið sem valt.****Gögn.**

Málskot, móttakið 12.2.2016, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 1.3.2016, ásamt fylgigögnum.

**Málsatvik.**

Að kvöldi 5. september 2014 valt bifreið (A) á Norðausturvegi á Melrakkasléttu. M var farþegi í A og hlaut rifbeinsbrot, lofibrjóst og blæðingu í brjósthól. Lögregla kom á vettvang og fljótlega vaknaði grunur um að B, ökumaður A, hafi verið ölvaður. Vitni bar að B hafi hringt í sig og beðið sig að kom á vettvang. Er vitnið kom á vettvang hafi B verið mjög ölvaður og æstur og viljað komast heim til sín. Vegna ástands B hafi vitnið ekið honum til síns heima. Mælt var alkóhólmagn í þvagi B og tvívegis í blóði hans. Alkóhólmagn í þvagsýni mældist 2,62%. Í öðru blóðsýninu mældist það 2,02% og í hinu 1,63%.

Í vettvangsskýrslu lögreglu kemur fram að M hafi verið mjög ölvaður og ekki hafi verið hægt að ræða við hann um óhappið. Hjóðrituð skýrsla var tekin af M hjá embætti lögreglustjórans á Norðurlandi eystra. Í samantekt skýrslunnar kemur fram að M hafi setið að drykkju á heimili sínu ásamt tveimur öðrum sem einnig voru farþegar í A þegar slysið varð. Þeir hafi haft samband við B og beðið hann að ná í þá, en meiningin hafi verið að fara heim til B. Er B kom heim til M hafi hann ekkert viljað stoppa og viljað fara strax aftur sem þeir hafi gert. M kvaðst hafa verið við drykkju í einhverja daga fyrir atvikið og er þeir lögðu af stað hafi hann verið undir miklum áhrifum áfengis. Minni hans hafi ekki verið gott og mundi eitthvað smávegis eftir ferðinni. Hann hafi setið hægra megin aftur í A. Hann gat ekki tjáð sig um það hvort B hafi drukkið á leiðinni, en þeir hafi verið bæði með vodka og bjór. Síðar hafi annar farþeganna greint M frá því að B hafi á leiðinni heim til hans eitthvað verið að dreypa á áður en hann missti vald á bifreiðinni.

M hefur krafist bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V vegna þess líkamstjóns sem hann hlaut í slysinu. V hefur viðurkennt bótaskyldu en að bætur beri að skerða um 2/3 þar sem M hafi sýnt af sér stórkostlegt gáleysi með því að taka sér far með B sem hafi verið undir áhrifum áfengis. M hefur ekki fallist á þessa niðurstöðu V. Hann hafi verið mikið undir áhrifum áfengis og því ekki getað merkt vín á B eða að hann hafi þá verið undir áhrifum áfengis. Hann hafi ekki séð B neyta áfengis og ekki séð hvort B hafi drukkið á leiðinni, enda hafi hann setið í aftursæti A. Hann hafi því ekki sýnt af sér stórkostlegt gáleysi með því að hafa sest upp í bifreið með ökumanni sem hafi verið undir áhrifum áfengis.

**Álit.**

Samkvæmt 1. mgr. 88. gr. umferðarlaga nr. 50/1987 skal sá sem ábyrgð ber á skráningarskyldu vélknúnu ökutæki bæta það tjón sem hlýst af notkun þess enda þótt tjónið verði ekki rakið til bilunar eða galla á tækinu eða ógætni ökumanns. Bætur fyrir líkamstjón má þó lækka eða fella niður ef sá sem varð fyrir tjóni var meðvaldur að tjóninu af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi sbr. 2. mgr. sömu gr. Í máli þessu er ekki um það deilt að B hafi verið undir áhrifum áfengis þegar slysið varð. M ber því hins vegar við að sökum þess að hann hafi sjálfur verið undir miklum áfengisáhrifum hafi hann ekki merkt áfengi á B eða að hann hafi verið undir áhrifum áfengis. Þegar litið er til þess sem fram kemur í framburði vitnis um ölvunarástand B á vettvangi og þess áfengismagns sem mældist í líkama B hefur ekki farið á milli mála að hann var undir verulegum áfengisáhrifum og ekki hæfur til að stjórna ökutæki, sbr. 3. mgr. 45. gr. ufl. M hefur það eftir einum meðfarþega sinna að B hafi dreypt á áfengi meðan á ökuferðinni stóð uns slysið varð. Frá heimili M að slysstað munu vera um 40 km. Með tilliti til þess sem liggur fyrir í málinu um ölvunarástand B þykir mega slá því föstu að hann hafi verið undir talsverðum áfengisáhrifum er

ökuferðin hófst frá heimili M. M átti ekki að geta dulist að B var ófær til að stjórna bifreið sinni vegna ölvunar. Með því að þiggja far með B við þessar aðstæður sýndi M verulegt gáleysi sem verður að meta honum til stórkostlegs gáleysis í skilningi fyrrgreinds ákvæðis 2. mgr. 88. gr. ufl. Þótt M telji sig ekki hafa merkt áfengiseinkenni á B vegna síns eigin ölvunarástands er ekki unnt að virða það honum til sérstakrar afsökunar við mat á skerðingu bóta vegna meðábyrgðar hans. Að virtum gögnum málsins og því sem hér að framan er rakið verður að telja sök M það alvarlega að rétt þykir að skerða rétt hans til bóta um 2/3 hluta þannig að tjón hans bætist að 1/3 hluta úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

**Niðurstaða.**

M á rétt á bótum að 1/3 hluta.

Reykjavík, 12. apríl 2016.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.